No. 3053 UTRECHT Zaterdag 13 Mei 1939 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

EENHEID EN VERDRAAGZAAMHEID

Toen we enkele weken geleden optraden tegen de oneerlijke concurrentie methodes van de Beurs, wilde genoemd blad ons dat verbieden op grond van „het in de hand werken van tegenstellingen tussen bevolkingsgroepen."

De Beurs, de „neutrale" Beurs, vereenzelvigde zich dus hier met een bepaalde bevolkingsgroep. En uit de geregelde citaten welke het blad blijkbaar met bijzondere ingenomenheid overneemt uit het blaadje „Curaçao", mag men veilig concluderen, dat deze bevolkingsgroep is, het antipapistische minderheidje op Curaçao, wat zich heel wijds noemt „de Vereniging tot behartiging van de Staatkundige economische en culturele belangen van het gebiedsdeel Curaçao".

Ten bewijze dat juist deze voor de Beurs zo sympathieke bevolkingsgroep de tegenstellingen tussen de bevolkingsgroepen in de hand werkt, en de Beurs daaraan medewerkt, citeerden we toen uit de Beurs het volgende fraaie proza uit het blaadje Curaçao.

> „De eerste verkiezingen zijn voor de Rooms Katholieke partij op Curaçao op het randje af een nederlaag geworden. De Rooms Katholieke Partij, waartoe ook de Gouverneur behoort en ook de Minister van Koloniën, meende door een uitgebreider kiesrecht, waarbij de totaal onmondige massa werd betrokken, zich ten allen tijde zeker te kunnen stellen. Het was een zuiver partijbelang, dat leidde tot deze overhaaste uitbreiding. Het was angst voor een nederlaag bij de volgende verkiezing, die tot deze weinig bedachtzame houding leidde".

Maar het blaadje schijnt met ieder nummer fraaier te worden en zo lazen we in de Beurs van Dinsdag 2 Mei:

> In het laatste nummer van „Curaçao" heeft men zich gewend tot hen, die in Holland naar de stembus gingen en dus in ons moederland actief aan de politiek deelnamen. Men wijst er op, dat er een zekere wisselwerking bestaat tussen de politiek in Nederland en die op Curaçao en men wekt de Hollandse lezers op, ook voor de politiek op Curaçao belangstelling te hebben. Men schrijft: „Doch wij zien het gevaar op Curaçao rijzen, dat de sociaal politieke taak, die de Missie hier meent te hebben, dermate op de voorgrond wordt geschoven, dat de toestand eigenlijk zo gaat worden, dat een gewoon burger, alvorens zich tot het wereldlijk gezag te wenden, eerst zijn inlichtingen en adviezen gaat halen bij de leiding van de Missie, waarbij men zich dan tevens van steun en medewerking tracht te verzekeren, welke, in het geval dat betrokken burger een goed lid van de R.K. Kerk is en goed lid van de R.K. Staatspartij, ook wel zal worden verkregen.
>
> Als wij dan zulke dingen overdenken, als wij zien, hoe al benauwender, het net, dat door de R.K. Staatspartij over Curaçao is uitgeworpen, wordt aangetrokken, dan geloven wij, dat ook voor U het moment is aangebroken om uit de dommel te ontwaken, dat ook gij diep in U voelt, dat hier iets mis is, en dat hier gehandeld dient te worden.
>
> Gij zijt protestant, gij zijt liberaal, gij hebt in Nederland Uw stem gegeven aan Uw protestantse eliders of aan mannen, die volgens Uw inzichten de vrijheden van den burger op de beste wijze hebben getracht te verdedigen, welnu, waarom zoudt ge dan niet, op Curaçao zijnde, althans met een open oog, de toestand binnen ons gebiedsdeel blijven volgen en ook hier er voor waken, dat dit gebiedsdeel aan een overmacht ten prooi gaat vallen, waaraan gij persoonlijk niet ten prooi wenst te vallen."

Tot zover het citaat, waarin de lezer wordt gewezen op „een soort wisselwerking tussen de politiek in Nederland en die op Curaçao."

We kunnen die wisselwerking niet anders als ten volle erkennen. Dezelfde stevige antipapistische bries, die juist en vooral zo gierend blaast in de zeilen van het Nederlandse Protestantse Liberalisme, die zelfde bries is ook de stuwkracht van de bladen „Curaçao" en „Beurs- en Nieuwsberichten".

We hebben er indertijd al op gewezen hoe een antipapistisch artikel uit de liberale Nieuwe Rott. welwillende opname vond in de Beurs en Nieuwsberichten en ook nog eens weer moest worden opgenomen, in het eerste nummer van „Curaçao".

We zullen er niet veel woorden aan besteden om ons tegen anti-papisme te verdedigen. Het doet niet veel kwaad. Zien we maar eens hoe in Nederland juist in een tijd van antipapisme de katholieken bij de laatste Provinciale Statenverkiezingen met 10 duizend stemmen vooruitgingen.

We willen antipapisme alleen maar signaleren, hoewel misschien dit ook nog niet nodig is.

Want het ligt er zo op, dat wat in bovenstaande citaten „de onmondige massa op Curaçao" genoemd wordt, dat zelfs al in de gaten heeft.

Zo wilde een zekere „dame" uit die massa ons deze week wat afdwingen, waarbij de bedreiging werd geuit, dat als we voor 1 Mei niet aan haar wensen gehoorzaamden, ze een ingezonden stuk tegen ons in de „Beurs di Isla" zou zetten.

Dit feitje, wat niet alleen staat, spreekt boekdelen.

Om het interessante echter van de „soort wisselwerking" willen we hier voor vandaag eens de aandacht vestigen op het volgende:

Tegen het Nederlandse antipapistische liberalisme heeft onze confrater Dr. L. Bender O.P. een zeer gedegen artikel geplaatst in de Maasbode, dat we mutatis geheel op onze Curaçaose anti's kunnen toepassen. Het is wel een merkwaardig bewijs voor de door de anti's genoemde „wisselwerking".

> Er is iets bevreemdends in het optreden van de liberale pers tegenover ons katholieken. Het betreft niet een enkele uitlating, maar een blijvende wijze van doen, die kenmerkend is voor een mentaliteit. Daarom achten wij het belangrijk, er op te wijzen.
>
> Het antipapistische liberalisme werpt zich heel bijzonder op als strijder voor het ideaal van eenheid, verbroedering, samengaan op allerlei en ook op godsdienstig gebied. Dat is niet vreemd. Het keert zich daarbij telkens tegen ons, katholieken, en verwijt ons, dat wij de eigenlijke en de ergste verstoorders van dat ideaal zijn. En dat niet alleen. Uit ijver en vuur voor dit ideaal van toenadering schrijven de redacties onophoudelijk tegen ons, katholieken, op een toon, die ons prikkelt, ons hindert, ja, als we zelf niet waakzaam zijn, ons bitter zou stemmen. Na lezing van de stukken over de katholieken, hebben wij meestal de indruk, dat de schrijver na zijn kopy voor de zetterij te hebben afgegeven, zich eens fleurlijk in de handen wrijft en zegt: „ziezo, dat kunnen de katholieken weer in hun zak steken; ik ben benieuwd, wat ze daarop zullen zeggen." We nemen dit niet kwalijk; vinden het niet erg. Maar het lijkt ons toch wel een eigenaardig soort van ijveren voor toenadering en verbroedering. Het werpt o.i. een verdacht licht op dit streven naar toenadering. Het geeft ons ernstige reden om dat zo aardig en sympathiek streven met omzichtigheid gade te slaan. Want wie werkelijk toenadering wil bevorderen, doet het anders. Gaarne nemen we aan, dat we hier niet te doen hebben met bewuste verkeerde bedoeling van de persoon. Het zijn uitingen, die een mentaliteit demonstreren, van welker eigenschappen de persoon zich niet volkomen bewust behoeft te zijn: Waaruit echter voor ons blijkt, dat de werkelijke mentaliteit van vele liberalen en vrijzinnigen heel wat minder verdraagzaam en verbroederingsgezind is tegenover wie anders denkt dan zij in hun uitdrukkelijke verzekeringen en betogen verkondigen. Daarom staan wij in deze bij hen meer ten achter in woorden en daden en mentaliteit. En dit is geen reden om ons te schamen of te denken, dat wij een erge of de ergste sta-in-de-weg zijn voor de eenheid en verbroedering van ons volk.
>
> Onze vrijzinnige liberale Beurs schrijft wel in het algemeen van eenheid, verzoening, verbroedering en samenwerking, die bevorderd en niet verstoord mag worden. Maar wat men wil (ook weer niet direct uit persoonlijk verkeerde bedoelingen, maar uit een mentaliteit, waarvan men de eigenschappen zelf zich niet klaar bewust is) is niet toenadering en verbroedering op zich, maar precies die toenadering en verbroedering en in die vorm, die zij verkiezen.
>
> Maar is het dan verkeerd als iemand iets alleen maar wil in de vorm en op de manier, die hem als de enige juiste toeschijnt? Volstrekt niet! Integendeel. Wij katholieken doen dat ook. Wij zijn ook geen voorstander van alle vormen van eenheid en toenadering. Met name zijn wij tegen eenheid en verbroedering in de dwaalleer. Wij willen alleen eenheid in de waarheid. En omdat wij de katholieke godsdienst- en zedeleer als van God geopenbaard en dus als de waarheid erkennen, willen wij op dit gebied alleen eenheid in de katholieke leer. Maar wij ontkennen, dat de liberalen en dat de „Beurs" anders handelen. Waaruit dan volgt, dat deze hun eigen houding niet grondig doorzien en aan ons verwijten als een kwaad, wat zij zelf nastreven als een goed.
>
> Laten we de zaken eens kort bij elkander zetten: 1o De katholieken willen eenheid, maar de juiste eenheid volgens de katholieke opvatting. De liberalen willen eenheid, maar de juist eenheid volgens liberale opvatting. Hier staan we gelijk. 2. De katholieken weigeren mee te werken aan een eenheid zoals de liberalen die willen. De liberalen weigeren de liberale ideeën over waarheid en godsdienst over te nemen, en wel, omdat zij in strijd zijn met de liberale opvatting. Zij bestrijden daarom de katholieke opvatting als onjuist. Weer gelijk. 4. De katholieken verwijten het de liberalen niet, dat zij iets nastreven, wanneer zij dit als het enige juiste beschouwen tot heil van de mensheid. De liberalen verwijten echter wel aan ons katholieken, dat wij hetzelfde doen, n.l. dat wij iets nastreven, wat wij als het enige juiste beschouwen tot heil van de waarheid.
>
> In dit no. 4 ligt het verschil. De liberaal eist dat wij andere godsdiensten niet als dwaling afkeuren, m.a.w. hij vraagt, dat alles liberaal wordt en wat daartegen ingaat keurt hij af. Wij daarentegen vragen dat iedereen katholiek wordt en keuren af, wat daartegen in gaat. Terwijl we dus, ieder van ons standpunt even consequent onze eigen mening vasthouden en verkeerd vinden, dat de ander anders doet, meent de liberaal en speciaal de „Beurs", dat zij verdraagzaam zijn en wij niet; dat zij goed handelen en wij niet. Vreemd!

Tot zover het citaat van Dr. Bender uit de Maasbode van 13 April, waarin we niets anders hebben behoeven te veranderen als de namen van de kranten.

Merkwaardige wisselwerking! Voorzeker!

PLAGEN.

Plagen leert verdragen! zegt het spreekwoord, maar zoals bij alle dingen moet men oppassen voor de uitersten.

Plagen kan heel aardig zijn. Er zijn mensen, die er van jongs af aan zich in geoefend hebben en die er zelf ook buitengewoon goed tegen kunnen, en dat is hun maar geraden ook, want wie kaatst moet de bal verwachten.

Er zijn echter ook anderen, die wel kaatsen, maar die het land hebben om de bal terug te rijgen, en dat is niet eerlijk.

Wie anderen, al is het ook maar op een vrolijke onschuldige manier, wat te dragen geeft, moet zelf ook tegen een stootje kunnen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

De merkwaardige politieke periode, die de wereld is ingegaan na het optreden van Duitsland in midden-Europa en van Italië in Zuid-Oost-Europa, blijft aanhouden. Het is het krachtiger optreden van de democratiën tegen de totalitairen en blijkbaar met succes.

De omsingelingspolitiek van Engeland wordt hoe langer hoe effectiever, al weet men nog niet heel goed wat men nu eigenlijk aan Rusland heeft.

Engeland streeft er naar, overal waar bedreigde punten zijn, waarborgen te plaatsen, en die waarborging door het opnemen van zoveel mogelijk staten welke tot actieve medewerking bereid zijn, zoveel mogelijk te versterken, opdat de afschrikkende en derhalve preventieve kracht van dit nieuwe systeem van collectieve veiligheid, hetwelk veel rechtstreekser en ingrijpender werkt dan ooit bij dat van de volkenbond het geval zou zijn, allen, die op nieuwe overweldigingen zouden zinnen, van hun gevaarlijke daad moge afhouden.

Dat deze politiek een omsingelingspolitiek tegen de totalitaire staten is, behoeft niet geloochend te worden. Maar wel moet absoluut ontkend worden, dat zij een agressieve omsingelingspolitiek is; zij valt niet gelijk te stellen met wat men vroeger „een offensief en defensief verdrag" noemde, zij is zuiver een defensief, een verdedigend verdrag. Opdat de Britse en Franse garantie in werking trede, wordt vereist dat een aanval heeft plaats gehad; en bovendien dat de bedreigde staat zich met inzet van al zijn nationale, ook militaire krachten tegen die aanval verweert.

Als men de bewoordingen, waarin de waarborgen gegeven zijn, nauwkeurig leest, kan men bijna niet begrijpen, dat in Duitsland daarop zo fel gereageerd wordt. Namens Duitsland toch heeft het hoogste gezag in het Derde Rijk, de Führer en rijkskanselier Hitler, herhaalde malen op de duidelijkste en plechtigste wijze tegenover Chamberlain persoonlijk en tegenover de gehele wereld verklaard, dat Duitsland geen territoriale verlangens in Europa meer heeft. Daaruit volgt met onverbiddellijke logica, dat het geen agressie meer zal ondernemen, en dat het derhalve van het anti-agressie-pact niets te duchten heeft. Als men dan de overweldiging van Tsjecho-Slowakije als een verleden feit wil aanvaarden — en dat wordt absoluut gedaan —, dan ligt de toekomst volop onaantastbaar open. En daardoor ook kan het anti-agressie-front tenslotte een vredesfront worden, dat nooit met gewapend geweld behoeft op te trekken. En hetzelfde geld natuurlijk, ook voor Italië, nu de bezetting van Albanië door geen enkel land meer bestreden wordt.

Maar het meest karakteristieke van deze ontwikkeling is toch wel, dat Polen en Rusland hun schijnbaar onoverkoomlijke wederzijdse bezwaren beginnen op te geven. Reeds is uit de Poolse hoofdstad gemeld, dat daar ernstig wordt overwogen, om Rusland verlof te geven in geval van een conflict materiaal en troepen naar en door Polen te zenden. Dat zou een evolutie, een revolutie in het Poolse standpunt betekenen, waarvan de volle betekenis nauwelijks overschat kan worden.

Het is natuurlijk een tweede, zeer belangrijke vraag, of iemand er zich over kan en mag verheugen, dat het wereldrevolutionnaire comministische sovjet-Rusland, dat zijn werkelijke en diepste doeleinden nooit zal verloochenen, op dusdanige wijze wederom in Europa gehaald wordt, en, in geval van nood, de arbiter van dat verscheurde werelddeel zal worden. Engeland zelf heeft zich hiertegen tot het laatste ogenblik verzet; de Chamberlainse politiek is in wezen een anti-bolsjewistische politiek. Maar hij is voor de fatale loop der gebeurtenissen gezwicht. En nu zal het van Duitsland, en misschien ook van Italië afhangen, of het gevaar, dat het bolsjewistische Rusland voor Europa blijft betekenen en steeds zal zijn, inderdaad ontketend zal worden.

Een tweede feit, dat van grote waarde voor het anti-agressie-front is, is ongetwijfeld de duidelijke houding van de Verenigde Staten, welke wel heel duidelijk blijkt uit de letterlijke tekst van Roosevelts telegram aan Hitler, wat we elders in dit blad hebben opgenomen.

Roosevelt is de bête noire van Duitsland, reeds sinds geruime tijd, maar nu in steeds toenemende mate. Juist wijl men in Duitsland begrijpt, wat het zou zijn als de potentieel geweldigste macht van de wereld zich van het eerste ogenblik gaf aan in het front van Duitslands eventuele vijanden zou scharen. Dan zouden aanvankelijke successen, welke toch reeds bij de Europese toestand van permanente mobilisatie van twijfelachtige waarde zijn, heel spoedig in een geweldige terugslag verkeren; en het lijkt uitgesloten, dat Duitsland, zelfs met Italië, tegen een dergelijke wereld van tegenstanders ook maar de geringste kans op een eindoverwinning heeft. Dat het Derde Rijk, evenals in 1914, een heldhaftige strijd zou voeren, staat vast. Maar de partijen zouden te ongelijk zijn. Dat is ook de reden, waarom velen, o.i. niet ten onrechte, vertrouwen, dat het grootste gevaar voor de vrede reeds geweken is.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

WAT IN DUITSLAND NIET VERDER VERTELD MAG WORDEN.

Het officiele tijdschrift „Deutsche Justiz" heeft aangekondigd, dat ieder Duitser, die aan een ander berichten uit de buitenlandse radio, welke schadelijk zijn voor Duitsland, verder vertelt, gestraft kan worden met een maximum van twee jaar gevangenis, indien dit in een particulier gesprek geschiedt en met een maximum van vijf jaar, indien dit in het openbaar geschiedt.

ZIJT GIJ BEREID VAN VERDERE AGRESSIES AF TE ZIEN?

„Gij hebt herhaaldelijk betoogd, dat uw volken de oorlog niet wensen. Indien gij waarheid gesproken hebt, behoeft er geen oorlog te zijn.

President Roosevelt heeft enkele weken geleden het volgende telegram verzonden aan den Duitsen rijkskanselier en den chef der Italiaanse regering:

„Gij beseft, daar ben ik zeker van, dat in de [illegible] menselijke wezens thans leven in een voortdurende vrees voor een nieuwe oorlog, of zelfs voor een reeks van oorlogen.

Het bestaan van die vrees en de mogelijkheid van zulk een conflict vormt een ernstig voorwerp van zorg voor het volk der Verenigde Staten, uit welks naam ik spreek en moet eveneens de volkeren der andere landen verontrusten over het gehele westelijke halfrond.

Allen weten, dat een grote oorlog, zelfs indien hij tot andere continenten beperkt blijft, zolang hij duurt, zwaar op hen zou wegen, en ook op de komende geslachten van invloed zou zijn.

Na de hevige spanning, waarin de wereld de laatste weken verkeerd heeft, is dit ogenblik van momentele ontspanning wellicht geschikt, om deze boodschap tot u te richten. Vroeger heb ik mij tot u gericht over de regeling van politieke, economische en sociale vraagstukken, langs vreedzamer weg en zonder tot wapengeweld over te gaan. Doch andermaal schijnt de loop der gebeurtenissen de dreiging met wapengeweld te hebben doen terugkeren. Indien die bedreiging aanhoudt, lijkt het onvermijdelijk, dat er een groot deel der wereld gemeenschappelijk zijn ondergang tegemoet gaat. De gehele wereld zal daaronder te lijden hebben: de overwinnende landen, de verliezende landen en de neutrale landen.

Ik weiger te geloven, dat de wereld noodzakelijkerwijze tot zulk een lot bestemd is. Integendeel, het is duidelijk, dat de leiders der grote landen de macht hebben hun volkeren te verlossen van de dreigende ramp. Ook is het duidelijk, dat de volkeren zelf wensen, dat aan hun vrees een einde komt.

Men moet zich echter helaas rekenschap geven van de jonge feiten. Drie landen in Europa en een in Afrika zagen hun onafhankelijkheid verdwijnen. Een uitgebreid gebied in een ander onafhankelijk land in het Verre Oosten werd door een naburig land bezet. Volgens hardnekkige geruchten, welke wij ongegrond hopen te zijn, zouden andere daden van agressie overwogen worden tegen andere onafhankelijke landen.

Het ogenblik nadert, waarop die toestand moet eindigen in een catastrophe, tenzij een meer rationeel middel gevonden word, om de gebeurtenissen in goede banen te leiden.

Gij hebt herhaalde malen betoogd, dat gij, noch het Italiaanse (Duitse) volk de oorlog wenst. Indien dat waar is, behoeft er geen oorlog te zijn.

Niets zal de volken der wereld er van kunnen overtuigen, dat een mogendheid het recht of de noodzaak heeft, zijn eigen volk en anderen de gevolgen van een oorlog te berokkenen, tenzij het duidelijk is, dat zij haar grondgebied verdedigt. Wanneer wij, Amerikanen, deze verklaring afleggen, spreken wij niet uit egoisme, noch uit vrees, noch uit zwakheid.

Wanneer wij thans spreken, is het als staatslieden en uit liefde voor de mensheid. Ik ben er nog steeds van overtuigd, dat de internationale problemen rond een conferentietafel kunnen worden opgelost.

Daarom gaat het niet aan, dat een der belanghebbenden op dit beroep tot vreedzaam overleg antwoordt met de verklaring, dat tenzij hij bij voorbaat de verzekering krijgt, dat de uiteindelijke beslissing voor hem gunstig zal zijn, hij de wapenen niet zal neerleggen.

In de conferentiezalen, evenals voor de rechtbanken, is het nodig, dat iedere partij de bespreking begint in goed vertrouwen in de overtuiging, dat het resultaat zal zijn, recht voor elkeen. Het is gebruik en nodig, dat elkeen zijn wapens buiten de zaal laat.

Ik ben er van overtuigd, dat de zaak van de wereldvrede een grote stap vooruit zou gaan, indien alle naties een openhartige verklaring zouden krijgen van de tegenwoordige en toekomstige politiek der regeringen.

Omdat de Verenigde Staten een der naties van het westelijk halfrond is, zijn zij niet [illegible] in de tegenwoordige geschillen, welke zich in Europa voordoen. [illegible] geen bezwaar tegen zult hebben, mij deze verklaring te doen [illegible] van hoofd [illegible] Europa liggende natie, opdat ik, slechts optredende met de verantwoordelijkheid en de verplichtingen [illegible] bemiddelaar, [illegible] mededelen aan andere naties, welke thans ongerust zijn over de loop, welke de politiek van uw regering kan volgen.

Zijt gij bereid, de verzekering te geven, dat uw gewapende strijdkrachten het gebied of de bezittingen van geen enkel der volgende onafhankelijke naties zullen aanvallen of overweldigen:

Finland, Estland, Letland, Litauen, Zweden, Noorwegen, Denemarken, Nederland, België, Groot-Brittannië, Eire, Frankrijk, Portugal, Spanje, Zwitserland, Lichtenstein, Luxemburg, Polen, Hongarije, Roemenië, Zuid Slavië, Rusland, Bulgarije, Griekenland, Turkije, de Arabische Staten, Syrië, Palestina, Egypte en Iran?

Een dergelijke verzekering moet natuurlijk niet alleen gelden voor de tegenwoordige tijd, doch voor een genoegzaam langdurige toekomst, om alle mogelijkheden te verzekeren met vreedzame methoden te werken aan een vrede van een meer duurzame aard.

Ik stel dus voor, dat gij het woord „toekomst" zult beschouwen als van toepassing van een periode van gegarandeerde non-agressie van ten minste tien jaar, een kwart eeuw, indien wij de moed hebben zo'n lange tijd vooruit te zien.

Indien een dergelijke verzekering door uw regering wordt gegeven, zal ik haar onmiddellijk ter kennis brengen van de regeringen der naties, welke ik heb genoemd en zal ik terzelfdertijd vragen, of, hetgeen redelijkerwijze zeker is, elk der bovengenoemde naties op haar beurt er in toestemt, eenzelfde verzekering te geven, opdat ik u deze kan overbrengen.

Wederzijde verzekeringen, zoals ik hier heb aangegeven, zullen de gehele wereld een directe opluchting geven.

Ik stel voor, indien er in wordt toegestemd, dat twee essentiële vraagstukken prompt in de vreedzame atmosfeer, welke er het gevolg van zijn zal, in discussie zullen worden gebracht en de regering der Verenigde Staten zal gaarne deel nemen aan deze beraadslagingen.

De gedachtenwisselingen, welke ik op het oog heb, hebben betrekking op een meer doelmatige en sneller methode, om de volken der wereld een geleidelijke verlichting te doen verkrijgen van den verpletterende last der bewapening, welke hen dagelijks nader brengt tot een economisch ramp.

Tegelijkertijd zou de regering der Verenigde Staten bereid zijn, deel te nemen aan beraadslagingen, die er toe zouden strekken, een practischer wijzen te vinden, om de weg te openen voor de internationale handel, opdat alle naties in staat zullen zijn op de wereldmarkt op voet van gelijkheid te kopen en te verkopen en de verzekering te hebben, grondstoffen en producten te verkrijgen, welke nodig zijn voor een vreedzaam economisch leven.

Terzelfdertijd zouden de regeringen, die er direct bij geinteresseerd zijn, zodanige politieke besprekingen kunnen beginnen, welke zij nodig of wenselijk zouden oordelen. Wij erkennen, dat de vraagstukken, welke op de mensheid drukken, gecompliceerd zijn, doch wij weten, dat een bestudering ervan en een beraadslaging erover in een atmosfeer van vrede moeten worden gevoerd.

Een dergelijke atmosfeer kan niet heersen, indien de besprekingen worden verduisterd door dreiging met geweld of vrees voor oorlog. Ik denk, dat gij u niet zult vergissen in de geest van openhartigheid, waarin ik u deze boodschap zend.

De leiders der grote regeringen zijn in dit uur letterlijk verantwoordelijk voor het lot der mensheid in de volgende jaren. Zij kunnen niet doof zijn voor de verzoeken van hun volken, die vragen beschermd te worden tegen een chaos. De geschiedenis zal hen verantwoordelijk stellen voor het leven en het geluk stellen voor het leven en het geluk van allen.

Ik hoop, dat uw antwoorden voor de mensheid de verwachting zal inhouden, dat haar vrees zal eindigen en dat zij zich voor lange jaren veilig zal gevoelen.

DE VREDESREDE VAN DEN PAUS OP PASEN.

Een droef verwijt gericht tot Italië.

In een beschouwing over de homilie van den H. Vader op Paasdag schrijft de hoofdredacteur van de Osservatore Romano, Graaf Dalla Torre, o.a. dat deze homilie de betekenis had van een droef verwijt. De omstandigheden, die deze tijd zo gevaarlijk doen zijn, maken dat verwijt verdiend. Wanneer die omstandigheden de menselijke wil en krachten te boven gaan, dan is de verantwoordelijkheid, die voortvloeit uit het feit, dat men die omstandigheden heeft gedetermineerd, er niet minder om.

Het is onmogelijk zich voor de gang van zaken niet verantwoordelijk te verklaren. En temeer is dit onmogelijk, omdat de verantwoordelijkheid de plicht meebrengt om te voorzien en te herstellen. Voorts spreekt Graaf Dalla Torre er zijn afkeuring over uit, dat de homilie in sommige (in alle Italiaanse bladen. Red. Amigoe) verminkt werd weergegeven. Met name is dit gebeurd met de passage, waarin de H. Vader sprak over de verdragen en het eens gegeven woord, dat verbroken werd. Ook gebeurde dit met de passage, waarin de diepe zin van de onschatbare gave van de biecht in het licht werd gesteld. De hoofdredacteur van de Osservatore vraagt zich af hoe men dergelijke verminkingen in overeenstemming kan brengen met de ideeën, die men belijdt en de zeden, die men voorstaat.

Aldus het Pauselijk orgaan, dat hierin duidelijk laat uitkomen, dat het verwijt van den Paus aan de Staten, die de vrede bemoeilijken door het schenden van verdragen en gegeven woord, niet alleen sloeg op Duitsland, maar ook op Italië, dat door zijn brutale aanval op Albanië zowel zijn woord tegenover Chamberlain als de overeenkomst met Albanië schond.

NEDERLAND.

EEN RAAR ANTI-KATHOLIEK ARGUMENT.

Hoe moeilijk het voor andersdenkenden (die immers geen of weinig katholieke lectuur lezen) is om op de hoogte te komen van kath. aangelegenheden, bleek weer eens in de Raad te Utrecht, waar de christ. hist. medicus Dr. Schuurmans Stekhoven volgens de „Nw. Rott. Crt." o.a. zei:

„Tegen de stelling van het optimale kindertal staat die van het zo groot mogelijke aantal kinderen. De laatste stelling is rooms en spr. vroeg of deze was ad majorem gloriam Dei dan wel ad majorem ecclesiae potestatem. Reclame voor onbeperkte procreatie noemde spr. even immoreel als reclame voor en beperking van de procreatie."

Aldus deze christ. hist. medicus.

Hoe komt men er op, dat de stelling van het zo groot mogelijke kindertal „rooms" is? Reclame voor zo'n stelling zal men in katholieke kring niet vinden. Nergens wordt geleerd, dat katholieken veel kinderen moeten hebben. Van zelf is het dus ook onzin te denken, dat niet Gods glorie maar de „macht der Kerk" in het geding kan zijn.

De Kath. Kerk keert zich wel met alle kracht tegen het gebrek van tegennatuurlijke en zondige middelen om het kindertal te beperken, omdat deze middelen in strijd zijn met Gods gebod.

Wat Dr. Schuurmans intussen uit deze actie van de Kerk distilleert, bestaat alleen in de gedachte verbeelding van dien medicus.

Die dan ook met zijn stelling alleen bewijst, dat hij met de kath. leer en praktijk heel slecht op de hoogte is.

NEDERLAND EN HET VATICAAN.

Het onbevredigend antwoord.

Ook de Haagse Briefschrijver van De Tijd is weinig ingenomen met het antwoord door minister Colijn aan Dr. Deckers gegeven. Hij had nog sobere verwachting gehad, dat minister Colijn een antwoord had gegeven, dat aan de katholieken enige voldoening had gegeven, doordat enige opzet was ontkend om den Paus te negeren.

Maar, zo constateert de briefschrijver, deze geringe voldoening is ons onthouden.

De Regering heeft een andere methode gevolgd en gedurende drie weken naar een staatsrechtelijke formule gezocht, die tenslotte veel scherper is uitgevallen dan naar waarschijnlijkheid bedoeld is geweest.

Naarstig is gespeurd naar enige zeer gezochte precedenten en voor dit antwoord heeft de schrijver dan ook geen goed woord over. De briefschrijver heeft dan aan een kath. senator gevraagd of de kath. fractie in dit antwoord zal berusten.

De toegesprokene heeft glimlachend geantwoord, dat hij niet spreken kon voor zijn collega's aan de overzijde van het Binnenhof. Oppervlakkig beschouwd, achtte hij het wel uiterst moeilijk — gezien de houding der katholieke Ministers — om met de Regering het debat voort te zetten. Dr. Deckers en Dr. Colijn praten n.l. langs elkaar heen. De steller der vragen ging van de gedachte uit, dat ook zonder gezantschap, Nederland bij de Pauskroning vertegenwoordigd had moeten zijn, conform de opvatting van Engeland en de Verenigde Staten. Dr. Colijn antwoordt, dat de regering van Nederland daar anders over denkt. Hier staat een ja tegenover een neen. In discussie kan nu nog alleen gebracht worden; de gezantschapskwestie. Moet het initiatief daartoe van de Kamer of van de Regering uitgaan? En als de Kamer het eerste woord moet spreken, kan dan wel in redelijkheid verwacht worden, dat de katholieken zich als de eerstgeroepenen zullen beschouwen? Na alles wat er zich rondom dit gezantschap heeft afgespeeld, leek het onzen Senator niet waarschijnlijk, dat Dr. Deckers zou afwijken van de vaste lijn tot dusverre door de Tweede Kamerfractie gevolgd, n.l. om over deze zaak maar te zwijgen.

De redactie van De Tijd plaatst hierbij dan de volgende kanttekening:

„Bij het beeld, dat onze Haagse Briefschrijver van de stemming in bepaalde parlementaire kringen geeft, kunnen wij niet nalaten aan te tekenen, dat wij het onzerzijds zouden betreuren, als de R.K. Kamerfracties de kwestie van de vertegenwoordiging ten Vaticane verder slechts zouden beschouwen als een gelegenheid om de goudvoorraad van haar zwijgen te versterken."

Aldus De Tijd, welks kanttekening geestig, maar scherp de voorliefde van onze fractie om alles maar zwijgend te ondergaan, typeert.

Woningtoestanden.

„My Home is my Castle" zou men van deze foto kunnen zeggen. Ook al is het kasteel dan ook omgeven door een rijtje pakkisten, inplaats van door wallen. Het kasteel is goed onderhouden. De verse sporen van nieuwe petroliebIikken, die de muren versterken (een duurzaam materiaal overigens), zijn nog te bespeuren. Wij veronderstellen, dat in de linkervleugel van het gebouw de familie van de comander A. woont, midden in de eigenaar van het huis en in de rechtervleugel het gezin van de tante B. De kinderen weten niet precies in welk van de drie gedeelten zij behoren. Zij zijn trouwens overal welkom.

Intussen is het voor die kinderen een moeilijke positie. Zij zijn op school, zoals alle andere kinderen. En op school tracht het onderwijzend personeel hun met heel veel moeite wat bij te brengen. Niet alleen Nederlands en rekenen, maar ook reinheid op het eigen lichaam, een beetje beschaafde antwoorden, een beetje netheid in gedrag en in de omgang met anderen.

En als ze dan 's avonds thuis komen, zegt Mama of de tante: ga maar naar buiten, de coral op en zie maar dat je terecht komt. En dan begrijpt een ieder het verder wel. Vandaar dat de onderwijzers zo dikwijls klagen dat hun taak zo zwaar is en dat dikwijls hun opvoedkundige taak vergeefs blijkt te zijn door een terugval, nadat men al dacht iets bereikt te hebben.

BEKENDMAKING.

Zij die zich willen onderwerpen aan de proef van bekwaamheid bedoeld bij art. 17 van het „Curaçaosch Kiesreglement 1937" teneinde op de kiezerslijst 1939/1940 te worden geplaatst, worden verzocht zich op den 19n. of den 20n. Mei 1939 aan te melden op het bureau van den ondergeteekende.

Curaçao, 12 Mei 1939.

De Voorzitter van het Verkiezingsbureau.

M. BARTELS DAAL.

Dames en Heeren

die zich interesseeren voor het R. K. tooneel, worden verzocht a. s. Woensdag 17 Mei s'avonds om acht uur een vergadering bij te wonen in het Briontheater.

Het Bestuur vh. Theater Brion.

DE PRAKTIZIJNS

Mr. A. PAPIER en Mr. H. J. ROEFSTRA maakt hiermede bekend, dat zij hunne kantoren hebben gecombineerd en van heden af de Rechtspraktijk gezamelijk zullen uitoefenen.

Kantoor Wolkstraat 22.
Tel. 606.

CURACAO.

K.L.M. ZIEKENTRANSPORT.

Op Disndag 9 dezer even voor 11 uur werd de K.L.M. door het Gouvernement verzocht onmiddellijk een vliegtuig beschikbaar te stellen om van Bonaire een zieke af te halen, wiens overbrenging naar Curaçao dringend nodig was, om alhier een operatie te ondergaan.

De K.L.M. kon aan dit verzoek gelukkig prompt voldoen en oom 11u. 10 startte de Fokker Oriol van Hato; reeds om 12 uur 20 was het vliegtuig weder uit Bonaire terug met den patiënt aan boord, die per ambulance-auto direct naar het ziekenhuis vervoerd werd.

Muziekuitvoering a.s. Zondag n.m. 7.30 uur Brion-plein Muziekkorps Santa Cecilia.

1. Wilhelmus
2. Unter dem Freiheitsbanner (mars) (F. Nowwieski)
3. Selection from The Dollar Princes (Leo Fall)
4. Ti-Pi-Tin (waltz) (Maria Grever)
5. Sombras Queridas (Danza)

— PAUZE —

6. Les Guêpes (polka) (P. Clodomir)
7. Selection sur Don Juan (Mozart)
8. The Musicians Strike (mars) (Ch. Geng)

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:
4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:
4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:
4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier.
5 uur Vroegmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.
6.30 uur Lof.

In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

FILMBESPREKING.

„LETTER OF INTRODUCTION" (Roxy).

Welke verwikkelingen er uit een introductiebrief kunnen voortvloeien, wordt U deze week in theater Roxy vertoont. En dat is meer dan U zo oppervlakkig zoudt vermoeden en te veel en te ingewikkeld om allemaal te vertellen.

Het geheel is niet zo erg belangwekkend en kan dan ook maar matig bevredigen. De sprekende pop doet het nog het beste en met hem zult U zich wel amuseren.

„HET SCHIP DER VERVLOEKING" (Cinelandia).

Zowaar: Freddie Bartholemeo heeft zijn aanvallige zoetigheid wat verloren. Zou er werkelijk een kerel uit het meisjesachtige pochie kunnen groeien? Als hij een filmcarriere wil blijven maken, zal het wel nodig zijn!

Deze film is costuumfilm; pardon: historische film uit de tijd dat Schotland zich niet steeds zo gewillig schikte onder de Engelse heerschappij. Een Schotse opstandeling Alan Breck (Warner Baxter) en onschuldig beklaagde Engelse held David Balfour (Freddie) komen samen op een schip en de vriendschap redt ze uit de ongelooflijkste gevaren. De film moet door een toeschouwer zo bezien worden, dat de helden door alle avonturen veilig en wel heen moeten komen, hoe bar ze ook zijn.

In haar soort een vrij goede film.

DIRECTEUR GEVANGENIS.

Naar we vernemen is de post van Directeur van de gevangenis geschrapt en zal de leiding voortaan in handen zijn van een hoofdopziener.

WIJZIGING COLON LIJN.

Het m.s. „COLOMBIA" zal op de thuisreis op 5 September a.s. Madeira niet aanlopen.

WIJZIGING ZUID PACIFIC LIJN.

De afvaart dd. 27 Mei a.s. van Hamburg zal worden gegeven door het ss. „BOSKOOP", terwijl het ss „HELDER" aangewezen is om de afvaart in deze Lijndienst dd. 10 Juni van Hamburg te maken.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Aan den schrijver ten kantore van de Koloniaal Onsvanger, J. R. Hollander, is Koloniaal Ontvanger, J. H. Hollander, is Lands dienst verleend.

De tijdl. schrijver ter Inspectie der belastingen, E. M. Römer is tijdelijk overgeplaatst naar het kantoor van de Koloniaal Ontvanger.

De Adjunct-commies H. A. Maduro, werkzaam ten parkette van den Procureur-Generaal, is overgeplaatst naar de Griffie van het Hof van Justitie.

Mej. R. Abbad, onderwijzeres aan de Normaallessen op Curaçao is eervol van deze functie ontheven.

J. R. Quast, onderwijzer aan de Normaallessen op Curaçao is eervol van deze functie ontheven.

J. A. van Bergeyk is benoemd tot onderwijzer 1ste kl. cat. B bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

Aan Olimpio Eustacio Mariana, wonende op Bonaire, is vergunning verleend om zijn geslachtsnaam „MARIANA" te veranderen in die van „SINT JAGO".

Aan den opziener bij de veldwacht op Saba, M. van der Maarel, is, wegens andere redenen dan ziekte, drie weken vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd gedeeltelijk in het buitenland door te brengen.

Met ingang van een nader te bepalen datum in de maand Augustus 1939 is aan den Gouvernements Adjunct-accountants alhier A. van Waveren, vier maanden vrijstelling van dienst naar Nederland verleend.

Aan den brievenbesteller op Curaçao G. E. O. Bonberg is, wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Mr. C. Suthoff is benoemd tot Plaatsvervangend Directeur van de Curaçaose Bank en aangewezen om den Voorzitter dier Bank bij onstentenis te vervangen.

De technisch ambtenaar bij het Departement van Openbare Werken op Aruba K. K. van der Heide, is in activiteit hersteld en geplaatst bij het Departement van Openbare Werken op Curaçao.

Aan Th. A. Lamers, laatstelijk R. K. Geestelijke van de 2e rang in Curaçao is, op zijn verzoek, wegens lichamelijke ongeschiktheid eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend onder toekenning van pensioen.

Aan den adjunct-commies N. van Meeteren, werkzaam ten kantore van den Directeur van het Departement Accountantsdienst, Sociale- en Economische Zaken is, op zijn verzoek, met ingang van de 22ste Mei 1939 eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

A. L. Guilliamse is benoemd tot amanuensis in het laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst op Curaçao.

H. Richie is benoemd tot tijdelijk agent 1ste kl. der Burgerpolitie op Curaçao.

J. Linker is benoemd tot tijdelijk Hoofdagent der Burgerpolitie op Curaçao.

De tijdl. schrijver P. A. Wilsoe, werkzaam op het Bureau van het Bevolkingsregister op Curaçao is overgeplaatst en werkzaam gesteld op het Departement van Openbare Werken.

De tijdl. schrijver W. U. Barbolina, werkzaam op de Gouvernements-secretarie is overgeplaatst en werkzaam gesteld op het Bureau van het Bevolkingsregister op Curaçao.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

GROOTSTE AUTO-ONGELUK IN DE GESCHIEDENIS VAN CURACAO.

Van auto-ongelukken weet Curaçao nog al mee te praten. Donderdagmorgen werd al heel vroeg stervend het hospitaal binnengebracht de Hollander Goessen, een oud militair, thans werkzaam op Parera. Door een truck die slipte werd de man op weg naar zijn werk aangereden en heel spoedig na zijn aankomst in het hospitaal gaf hij de geest.

Maar de nacht daarop was het grote drama van dit voorspel.

Van Westpunt was een bus gekomen, met 7 inzittenden, waarvan een viertal een „Ocho dia" hadden meegemaakt op Westpunt. Het waren allen mannen van het tweede of derde district die in de stad werken.

Waar de weg echter naar [illegible]baai [illegible] op de bekende draai, waar reeds meer ongelukken zijn voorgekomen, kwam een zandtruck uit de richting van de stad. Vermoedelijk hadden beide auto's een zeer grote vaart, waarbij signalen niet gegeven of niet gehoord zijn; er had althans een geweldige botsing plaats, die van de bus letterlijk niets heel liet en [illegible] zwaai maakte dat deze [illegible] de berm van de weg te staan kwam.

De gevolgen waren ontzettend. Majoor Postma die toevallig enige tijd na het ongeluk passeerde, was de eerste die hulp kon verlenen. Alleen moest hij de mensen uit de chaos verwijderen: waarbij hij echter 4 lijken langs de weg moest leggen en een vijfde slachtoffer spoedig overleed. Met drie gewonden werden deze 5 doden naar het St. Elisabethsgasthuis vervoerd.

Daar bleek de chauffeur van de truck een lichte hersensschudding te hebben: H. Hansen een zware verwonding met hersensschudding.

Van een der slachtoffers was het hoofd als een harmonica in elkaar gedrukt.

Een ander was het been eenvoudig geamputeerd. Een ander bleek bij de sectie het hart onder de druk gebarsten te zijn.

De namen der slachtoffers zijn: Pedro Cook, Evaristo Nicolaas, Laurens Jansen, Rudolf Alee en Emilio Jansen, die allen zijn overleden. Zwaar verwond is Henriki Hansen; minder zwaar Max Rosario, de chauffeur van de truck; en licht verwond Leoncito Francisco. Voor het ziekenhuis was het gedurende de ganse dag zeer druk, een bewijs hoezeer de bevolking onder de indruk was van het gebeurde.

Ter plaatse van het ongeluk was spoedig meer politie aanwezig, die onder leiding van Kapitein van Erp met het reddingswerk begon. Van de zijde van het parket waren aanwezig Dr. van der Biesen en de Heer Lampe en de regechtsgeneeskundige Dr. Hartz.

Onze deelneming aan de familie van de slachtoffers.

Wat de oorzaak juist van het ongeluk was, zal wellicht wel een mysterie blijven, daar de getuigen of wel verongelukt zijn, of wel door een hersensschudding hun geheugen omtrent het gebeurde hebben verloren. En of ze dit nog terugkrijgen?

De minst gewonde L. Francisco, was op het ogenblik van de aanrijding slapende. Misschien was van de zijde der truck-chauffeur oververmoeidheid in het spel en van de zijde der bus vermoedelijk gebruik van sterke drank. Een kruik althans werd in de bus gevonden.

Algemeen is men er echter van overtuigd dat in het laatste jaar het verantwoordelijk gerij heeft toegenomen, waartegen door de autoriteiten wel wat strenger mag worden ougetreden.

2de Suppletoire Begroting 1939

Belangrijke posten teruggewonnen 25 opcenten ingetrokken.

Aan de Memorie van Antwoord ontlenen wij:

Het Bestuur, acht gevende op de toename van het verkeer, de vermeerdering van het aantal vreemdelingen, de uitbreiding van de industrieën en het dreigende oorlogsgevaar, was mede lettende op de onmogelijkheid om in korte tijd versterking uit Nederland te kunnen verkrijgen, reeds lang overtuigd van de noodzaak beide Politiekorpsen uit te breiden en daarbij tevens te reorganiseren, temeer omdat zoals de Memorie van Toelichting op bladzijde 4 aangeeft, de politie, zowel op Curaçao als op Aruba met de huidige sterkte haar taak niet kan vervullen, zoals gewenst is, terwijl met die sterkte ook niet meer valt te bereiken. Het tegendeel is zelfs het geval; tengevolge van een abnormaal groot aantal overuren wordt reeds meer werk gedaan, dan waarop men redelijkerwijze mag rekenen en het is uitgesloten, dat in de toekomst dit abnormaal groot aantal overuren kan bestendigd blijven.

De uitbreiding werd dan ook gevraagd, zowel in verband met de eisen, die in het belang van Curaçao aan de Politiedienst te worden gesteld, als om een einde te maken aan het veel te hoge aantal diensturen.

Als gevolg van een hieromtrent gepleegd overleg tussen het Bestuur en het Opperbestuur is het Korps Militaire Politietroepen met 59 hoofden uitgebreid en georganiseerd als de Memorie van Toelichting in grote lijnen aangeeft.

Een gedeelte van deze aanvulling, ter sterkte van 22 hoofden, is half April te Curaçao aangekomen. Wanneer de overige volgen is nog niet bekend.

Het is niet aan tegeven, hoeveel de kosten van de militaire politie als defensie-apparaat bedragen. Politionele en militaire maatregelen vloeien bij aanwezig of dreigend gevaar in elkaar over.

Wil men dedefensiekosten ruim berekenen, dan zou men daarvoor de kosten van de voorgestelde personeelsuitbreiding van het Korps Militaire Politietroepen kunnen nemen dus *f* 198.780,—. Met de jaarlijkse bijdragen aan de rijksbegroting ad *f* 240.000,— komt men dus tot een jaarlijks bedrag van bijna *f* 440.000,—.

Aan de bouw van een politiekazerne achter de Portugees Israelitische Kerk met de bijbehorende brandweergarage, rijwielloods, keuringslokaal voor motorrijtuigen, werkplaatsen en magazijn zal ook zonder uitbreiding van het Korps op de duur niet kunnen worden ontkomen.

Thans is een gedeelte van het ongehuwde personeel, dat behoort tot de stadsbrigades en dus steeds te Willemstad bij de hand moet zijn, ondergebracht in het kamp Rio-Canario hetgeen minder gewenst is. De overige ongehuwden zijn gelegerd in het voormalig kantoor van de Landswatervoorzieningsdienst, in een zich naast het kantoor bevindend houten loodsje en in een gedeelte van het postkantoor.

De bestaande decentralisatie van de technische diensten is ongewenst.

Het keuringslokaal voor motorrijtuigen is in het Riffort, de werkplaats voor het herstellen en schoonmaken van motorrijtuigen te Mundo Nobo, de schoenmakerij op Plantersrust, de kleermakerij in het Waterfort, de rijwielherstelplaats in de gevangenis, de rijwielloods in het Fort Amsterdam, de rustkamer te Rio Canario.

Door deze toestand wordt tijd verspild voor het gaan naar en komen van de werkplaatsen en het controleren van het technisch personeel.

Desondanks heeft het Bestuur besloten deze post voorlopig terug te nemen.

Overigens komt in de 2de Suppletoire begroting als defensieuitgaven voor een bedrag ad *f* 25.000,— zijnde een gedeelte van het bedrag ad *f* 280.000,— voor de bouw van een nieuwe kazerne voor de mariniers te Aruba en zo lang deze er nog niet is een jaarlijkse huur van *f* 6.000,— voor het gebruik van een gedeelte van het barakkenkamp van de Lago Oil Transport Company.

Tenslotte *f* 2.400,— uitgave ineens voor uitbreiding van de Commandantswoning in dit barakkenkamp.

Resumerende bedragen dus de kosten van de vermeerdering der machtsmiddelen:

A. Jaarlijks terugkerende uitgaven.

Bijdrage aan de rijksbegroting	*f* 240.000,—
Gedeelte personeelsuitgaven Korps Militaire Politietroepen, ruim berekend	*f* 200.000,—
Huur Barakkenkamp Mariniers te Aruba, zolang er geen kazerne is	*f* 6.000,—
Totaal	*f* 446.000,—

B. Uitgaven voor eens:

Uitrustingskosten uitbreiding Korps Militaire Politietroepen	*f* 21.000,—
Materiele uitgaven idem	*f* 15.000,—
Verplaatsingskosten idem	*f* 27.000,—
Kazerne mariniers te Aruba	*f* 280.000,—
Uitbreiding woning Commandant Mariniers in het Barakkenkamp te Aruba	*f* 2.400,—
Totaal	*f* 346.300,—

Na rijp beraad heeft het Bestuur besloten de voorstellen tot uitbreiding van de personeelsterkte van het Korps Burgerpolitie, voorshands terug te nemen, behoudens een der aangevraagde inspecteurs van politie één hoofdagent en één agent.

De jaarlijkse uitgaven wegens machtsmiddelen voor het gehele gebiedsdeel, zullen na doorvoering van de reorganisatie, voorzover thans kan worden becijferd, komen op *f* 1.563.400,—.

Met de opbrengst van 25 opcenten op de Inkomstenbelasting wordt in de suppletoire begroting geen rekening meer gehouden.

De betrekkelijke ontwerp-landsverordening zal worden ingetrokken.

De woningvoorziening heeft inderdaad de volle aandacht van het Bestuur.

Het Bestuur doet moeite om door aanmoediging en steun van het particulier initiatief de oplossing van het woningvraagstuk te bevorderen.

Aan het verlangen verschillende werken tot later uit te stellen is voldaan.

Het Bestuur bestudeert de mogelijkheid om een gedeelte van 's Lands middelen, die volgens de bestaande bepalingen alleen kunnen worden uitgegeven in het dienstjaar waarin zij zijn ontvangen, in volgende jaren te besteden, zodat de daarvoor benodigde plannen zonder overhaasting kunnen worden voorbereid en uitgevoerd.

Nadat het antwoord op dit vraagpunt bekend is, zal het Bestuur overwegen of de vorming van een Welvaartsfonds en een Bouwfonds wenselijk moet worden geacht.

Mede voor de wetenschappelijke bestudering der economische problemen van Curaçao is het departement Accountantsdienst, Sociale en Economische Zaken ingesteld.

Het Bestuur is er ten meeste op bedacht de toeneming van het aantal ambtenaren waaraan het gouvernement ook in de toekomst zal zijn gebonden zoveel mogelijk te beperken. De rechtmatige aanspraken van de betrokkenen mogen daarbij evenwel niet uit het oog worden verloren.

Het Bestuur zal er ernstig naar streven om het bestuursapparaat door de invoering van betere werkmethoden en mechanisatie der administratie zodanig te vereenvoudigen dat bij teruglopende inkomsten rigoureus ingrijpen in de personeels formaties achterwege kan worden gelaten.

Het is niet mogelijk het verkeersvraagstuk zodanig op te lossen dat zowel het landverkeer als het scheepvaartverkeer voor honderd procent wordt bevredigd. Daarvoor zouden voorzieningen nodig zijn — waarop door enkele leden wordt gezinspeeld — welke de financiele draagkracht van het gebiedsdeel te boven gaan.

In het heffen van tolgelden ziet het Bestuur geen oplossing noch verbetering. Daarmede zou juist stagnatie van het verkeer in de hand worden gewerkt.

Het sluiten van de brug telkens nadat schepen in één richting varende doorgelaten zijn, is moeilijk voor te schrijven. Deze gedragslijn zou herhaaldelijk meer dan een uur oponthoud aan een schip veroorzaken. Door nu en dan tweezijdig verkeer door te laten wordt in 20 minuten openingstijd bereikt wat anders tweemaal 15 minuten zou kosten.

De belangen van het landverkeer worden daarmede derhalve niet geschaad.

Aan het voorschrift dat de brug niet langer dan 45 minuten per keer geopend mag zijn, wordt nauwkeurig de hand gehouden.

Ook aan de sluitingstijden zal zoveel mogelijk worden vastgehouden.

De stellage van de haven tegenover het gouvernementshuis had ten doel een beschermde ligplaats te bieden aan het motorjacht Beatrix. Op verzoek van de Bouwcommissie is het gebouwtje, dat het uitzicht op de haveningang bleek te belemmeren, verwijderd.

Op de afzonderlijke artikelen komen we nader terug.

NOG GEEN NIEUWE DIRECTEUR C.P.I.M.

Volgens de [illegible] is door de algemene vergadering van [illegible] van de C.P.I.M. [illegible] Ir. J. [illegible], thans tijdelijk directeur van C.P.I.M. en C.S.M. definitief tot directeur benoemd.

We zijn er van overtuigd dat ook buiten de genoemde maatschappijen op Curaçao deze benoeming met algemene instemming zou worden begroet.

Naar we echter van zeer betrouwbare zijde vernemen, is aan den betreffende zelf, van deze benoeming niets bekend.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Dr. Brinkmann opvolger indertijd van Dr. Schacht als president van de Duitse Rijks bank heeft „om gezondheidsredenen" ontslag genomen.

Tussen Engeland en Turkije is een overeenkomst gesloten om elkander hulp te verlenen bij oorlog in de Middellandse Zee.

Nazis hebben in Danzig terreur-maatregelen gepleegd tegen Poolse winkels, Poolse kranten en Poolse personen, waarvoor door de regering in Danzig excuus is aangeboden aan de Poolse regering.

Roumenië en Engeland hebben een belangrijke economische overeenkomst gesloten.

Baron Rotschild van Weenen is door de Nazis vrijgelaten en bevindt zich thans in Zürich.

De vroegere Amerikaanse Vlootcommandant is benoemd tot Gouverneur van Porto Rico.

Chamberlain verklaarde dat een poging van Duitsland om zich in Danzig van de macht meester te maken een wereldoorlog zal ontketenen.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

21 Mei 1939:	A-klasse	Jong Holland 1 — Hollandia 1	
21 Mei 1939:	Res.A-klasse	R.C.C. 2 — Hercules 2	*
28 Mei 1939:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Hercules 1	
28 Mei 1939:	Res.A-klasse	R.C.C. 2 — Volharding 2	*
29 Mei 1939:	A-klasse	Atletico 1 — R.C.C.1	
29 Mei 1939:	B-klasse	Arsenal — Hilversum	*

RIO CANARIO.

7 Mei 1939:	VOORWEDSTRIJDEN ASIENTO ZILVEREN BAL		
14 Mei 1939:	ASIENTO ZILVEREN BAL		
21 Mei 1939:	A-klasse	Volharding 1 — Atletico 1	
28 Mei 1939:	Res.A-klasse	Asiento 2 — Atletico 2	

SCHERPENHEUVEL

21 Mei 1939:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Transvaal 2	
21 Mei 1939:	B-klasse	Atlantico — Sparta	*

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur n.m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

HET BESTUUR.

WEDSTRIJD PROGRAMMA
ASIENTO ZILVEREN BAL.

ZONDAG 7 MEI 1939.

Tijd	Wedstrijd		
8.30 — 9.10 uur v.m.	Atletico — Feyenoord	A	Winnaar: Atletico
9.15 — 9.55 uur v.m.	J. Holland — R.C.C.	B	Winnaar: J. Holland
10.00 — 10.40 uur v.m.	Volharding — S.U.B.T.	C	Winnaar: S.U.B.T.
10.45 — 11.25 uur v.m.	Hollandia — Hercules	D	Winnaar: Hollandia

ZONDAG 14 MEI 1939

Tijd	Wedstrijd		
8.30 — 9.10 uur v.m.	Transvaal — Scherpenheuvel	E	Scheidsrechter: Joeus
9.15 — 9.55 uur v.m.	Atletico Winnaar A — Asiento	F	Scheidsrechter: Jesurun
10.00 — 10.40 uur v.m.	J. Holland Winnaar B — S.U.B.T. Winnaar C	G	Scheidsrechter: Cornica
10.45 — 11.25 uur v.m.	Hollandia Winnaar D — Winnaar E	H	Scheidsrechter: Dania
3.45 4.25 uur n.m.	Winnaar F — Winnaar G	I	Scheidsrechter: Oehlers
4.40 — 5.35 uur n.m.	Winnaar H — Winnaar I		Scheidsrechter: Tuin; Grensrechters: Ercol, Dijk

Ook tot lidtekens geworden wonden doen dikwijls pijn bij het later betasten.

Er zijn geen gevaarlijker praatjes, dan vertelsels, die men „van horen zeggen" heeft.

HET BUREAU VAN DE PAUSELIJKE DIPLOMATIE.

Geschiedenis en betekenis van het Staatssecretariaat.

De H. Stoel heeft een nieuwen Staatssecretaris benoemd, Kardinaal Maglione, de opvolger van tal van beroemde Kerkelijke Hoogwaardigheidsbekleders. Tot zijn jongste voorgangers behoorde Rampolla, Ferrata, Merry del Val, Gasparri en tenslotte onze roemrijke regerende Paus Pius XII. De verkiezing van Kardinaal Pacelli, die Staatssecretaris was, tot Paus van Rome en de benoeming van Kardinaal Maglione tot Staatssecretaris hebben de aandacht van de Katholieke wereld gevestigd op het bureau van de H. Stoel.

Hoe is het Staatssecretariaat ontstaan? Het is een begrijpelijke vraag, die echter in kort bestek niet te beantwoorden is. De meningen over het ontstaan lopen uiteen, maar wel kan met zekerheid gezegd worden, dat het Staatssecretariaat slechts een instelling is van de latere tijden.

In de Middeleeuwen schreven de Pausen zelf in het Latijn gestelde brieven, aan vorstelijke personen. Rond het begin van de zestiende eeuw wordt de zorg over deze correspondentie toevertrouwd aan een particulier secretaris, die een geziene persoon was in de Curie, omdat hij beschouwd werd als vertrouwensman van den Paus.

Met Leo X, wiens Pontificaat in 1513 een aanvang nam, werd de Pauselijke diplomatie meer en meer georganiseerd. Naar verschillende landen zendt de Paus een Nuntius en met deze Pauselijke gezanten correspondeert hij in de Italiaanse taal.

En terwijl nu de particuliere secretaris belast blijft met het schrijven van de Latijnse brieven wordt 'n andere secretaris aangesteld, die voor de Italiaanse correspondentie zorgt. Deze eerste secretaris, de Florentijn Bibena, werd door den Paus tot Kardinaal verheven. Meer en meer werden voor deze functie uitgekozen de meest vooraanstaande persoonlijkheden van de Curie te Rome.

Misbruiken bleven echter niet uit. Onder de renaissance-pausen deed het nepotisme zijn intrede; wanneer een nieuwe Paus gekozen was, dan trok diens familie mee naar het Vaticaan en wist haar invloed te doen gelden op de leiding van de Pauselijke bureaux. Vele malen heeft dit tot onaaangename conflicten geleid. Meestal werd een neef van den Paus de eerste Kardinaal van de Curie. Vanaf het einde van de zestiende eeuw noemde de secretaris van den Paus zich staats-secretaris. Hij was feitelijk ondergeschikt aan den Kardinaal-Neef, maar somtijds was hij handiger dan deze laatste, en de vorsten waren eraan gewend, dat er twee potentaten aan het hoofd van de pauselijke diplomatie stonden.

Het verderfelijke nepotisme werd uitgeroeid door Innocentius XI, die in 1676 tot Paus gekozen werd. Geen enkele bloedverwant ontving de Kardinaalshoed, en de leiding over de Pauselijke Nuntiatuur kwam nu geheel in handen van den Staats-secretaris.

Dit Staats-secretariaat had tot 1870 toe ook nog te zorgen voor de aangelegenheden der Pauselijke staten, zoals b.v. de politie, grensbeveiliging, burgerlijke wetgeving in deze Staten enz. Nu de Paus weer souverein is, zij het dan ook slechts over een klein grondgebied, zijn deze werkzaamheden weer toevertrouwd aan het Staats-secretariaat.

Vertrouwensman van den Paus.

De nauwe samenwerking Paus en Staatssecretaris maakt het noodzakelijk, dat de Staats-secretaris inderdaad de vertrouwensman is van den Paus. Om dit te bevorderen wordt de Staats-secretaris niet voor zijn leven benoemd. Hij blijft in dienst, tot de Paus sterft, dan legt hij zijn ambt neer. Vroeger was het niet de gewoonte, dat de nieuwe Paus dezelfde Staats-secretaris behield, maar Pius XI heeft hiermede gebroken, door kardinaal Gasparri te herbenoemen tot de functie van kardinaal-staatssecretaris.

Iedere morgen pleegt de kardinaalstaatssecretaris overleg met den H. Vader. Maar wanneer er des middags of des avonds belangrijke dépêches binnen komen, wordt hij eveneens onmiddellijk tot den H. Vader toegelaten. Zijn vertrekken liggen zo dicht mogelijk bij de appartementen van den H. Vader, n.l. in dezelfde vleugel van het gebouw, maar een verdieping lager. Hij heeft de beschikking over de auto's van het Vaticaan. Hij heeft de officiele diners en brengt tegenbezoeken in naam van den Paus.

Drie afdelingen in het staatssecretariaat.

Het pauselijke staatssecretariaat omvat drie afdelingen.

De eerste afdeling zorgt op de eerste plaats voor het verkeer met de pauselijke gezanten, de Nuntii. Deze diplomatieke vertegenwoordigers van den Paus in het buitenland zijn door het congres van Wenen niet alleen erkend, maar zij hebben zelfs het voorrangsrecht bij diplomaten van gelijke rang. Zo is de pauselijke nuntius in Parijs en Berlijn tegelijk de Deken van het corps diplomatique. De Pauselijke nuntii zijn diplomaten van de eerste klasse.

De internuntii gelden als diplomaten van de tweede klasse. Degenen, die op de voornaamste posten nuntius zijn, kunnen er op rekenen ter gelegener tijd tot kardinaal verheven te worden. Zo werd ook Mgr. Pacelli tot kardinaal verheven, nadat hij meer dan tien jaar nuntius in Duitsland was geweest. Een kardinaal kan echter geen nuntius zijn, en wanneer een nuntius tot kardinaal verheven wordt, terwijl hij nog in functie is, dan handelt hij de lopende zaken af in de hoedanigheid van pronuntius. Een nuntius wordt door den H. Vader zelf benoemd, maar hij wordt door het staatssecretariaat aan den H. Vader voorgedragen.

Wanneer er zich grote bijzonderheden voordoen in het diplomatiek verkeer, wanneer b.v. een concordaat moet gesloten worden, dan wordt de tweede afdeling van het staatssecretariaat, de Congregatie voor buitengewone kerkelijke aangelegenheden, hiermede belast. Deze afdeling moet ook beraadslagen over de verandering van de grenzen der bisdommen. De staatssecretaris leidt deze vergaderingen en brengt de resultaten ter kennis van den H. Vader.

De derde afdeling van het staatssecretariaat is een kanselarij, die voornamelijk door leken beheerd wordt. Deze afdeling is belast met het vervaardigen van de Breven, de korte pauselijke brieven, die vergezeld worden van het zegel met de Vissersring.

Van 1870 tot 1929 hebben de staatssecretarissen de vrijwillige gevangenschap der Pausen gedeeld. Kardinaal Pacelli was de eerste staatssecretaris, die als zodanig grote reizen ondernam, naar Noord- en Zuid-Amerika, naar Frankrijk en Hongarije.

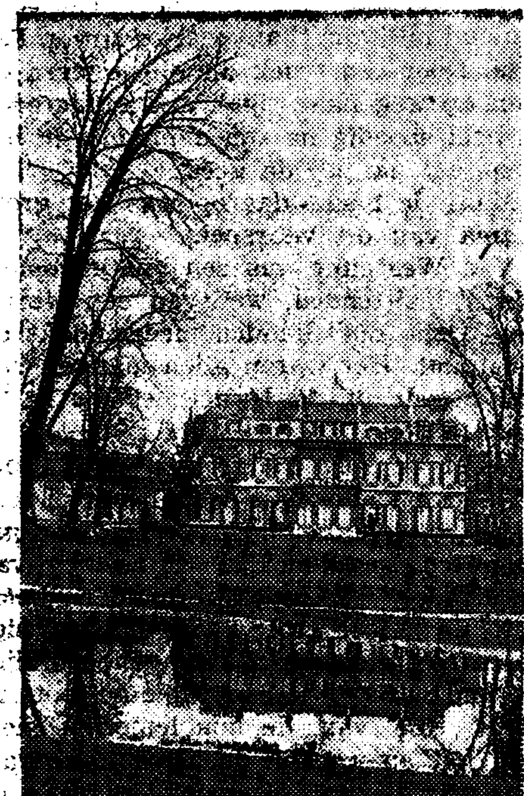
Het pauselijke staatssecratariaat bevat vele archieven. Ieder jaar wordt de serie documenten groter. Vijftig jaar lang blijven deze archieven geheim, dan verhuizen zij naar de Vaticaanse bibliotheek. De historici kunnen hier onschatbare mededelingen putten over de historie van de Kerk, en ook over de wereldgeschiedenis.

Welk een rijkdom van documenten zullen er eenmaal gevonden worden over de crisistijd die Europa heeft meegemaakt, wanneer eenmaal, over vijftig jaar, uit de ontzagwekkend uitgebreide diplomatieke correspondentie, de stukken zullen worden gepubliceerd, welke tengevolge van de activiteit van den overleden Paus Pius XI en van den huidigen Paus Pius XII, tussen de mogendheden en hun vertegenwoordigers gewisseld worden.

Dan zal pas ten volle blijken welke onschatbare diensten de vorige Staatssecretaris aan de Kerk en aan de wereld bewezen heeft.

Zichzelven en zijn plicht te kennen,
Die kennis brengen tot de daad,
Zich naar des Heeren wil te wennen,
Is wijsheid, die ten Hemel gaat.

HET WAPEN VAN HET NIEUWE SPANJE.

HET PALEIS DE L'ELYSEE TE PARIJS.

TE VERWACHTEN SCHEPEN OVER DE MAAND MEI 1939.

13.	Ned.	„Cottica"	New-York	Pto. Cabello.
14.	„	„El Libertador"	Maracaibo-Aruba	Ar.-Maracaibo.
14.	Fransch.	„Wisconsin"	Le Havre	Pto. Colombia.
15.	Noorsch.	„Ciss"	Maracaibo	Maracaibo.
15.	Dom.	„San Rafael"	Cd. Trujillo	Aruba.
15.	Cub.	„Cuba"	San Juan	Pto. Cabello.
15.	Ned.	„Stuyvesant"	La Guaira	New-York.
16.	„	„Baralt"	B. Eil.—Bonaire.	Bonaire—B. Eil.
16.	„	„Dido"	Haiti	Haiti.
16.	„	„Strabo"	Sto. Domingo	Sto. Domingo.
16.	Amk.	„Santa Paula"	New-York	La Guaira
17.	Ned.	„Socrates"	Pto. Cabello	Pto. Colombia.